

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 13

Olsztyn, Środa 16 stycznia 1946 r.

Rok II

Bedziemy gospodarzami

Często spotykana u nas wada jest krańcowość w ocenie zjawisk naszego życia. Bywamy przeważnie albo optymistami, albo pesymistami. Bardzo rzadko zdobywamy się na właściwą ocenę rzeczywistości.

I to jest źle. Bo fałszywa ocena wypacza kierunek naszego działania. Dlatego tak często mimo staran i wysiłków osiągamy mierne wyniki.

Jeśli chodzi o naszą tutejszą rzeczywistość osiedleńczą wpadamy raczej w jedną tylko krańcowość — w pesymizm, który tu i ówdzie przeraża się nawet w jałowe, destrukcyjne czarnowidztwo.

I to, już jest źle.

A naprawdę rzeczywistość wygląda ani nazbyt źle, ani też za dobrze.

W ciągu pół roku trwającej akcji osiedleńczej i zagospodarowywania od podstaw tej ziemi popełniliśmy bardzo wiele błędów, w poszczególnych wypadkach nawet niewybaczalnych, zmarnowaliśmy wiele cennych możliwości, roztrwoniliśmy lekkomyślnie wiele wartości materialnych i moralnych, które stanowią kapitał narodowy.

To prawda. Ale — z drugiej strony osiągnięcia nasze są również zdumiewające, wielkie, nie mające wprost precedensu w historii.

Samo istnienie życia polskiego na tej ziemi, mimo wszystkich jego braków, niedociągnięć i wypaczeń — byłoby wprost cudem, gdyby nie to, że — wiemy to dobrze — zakiełkowało, zakorzeniło i rozwija się dzięki własnej naszej pracy, własnym naszym ofiarom i wyrzeczeniom.

Oceniamy naszą rzeczywistość beznamytnie i rzeczowo, działamy natomiast z zapałem, z entuzjazmem, z namyślnością młodego narodu, jakim jesteśmy — ale i realnie.

I wówczas dostrzeżemy bez trudu główną przyczynę wszystkich naszych dotychczasowych błędów i niedociągnięć: nie jesteśmy w dostatecznej mierze gospodarzami. Całkiem po prostu — gospodarzami.

Często bywamy biurokratami, urzędnikami, politykami, funkcjonariuszami — rzadko gospodarzami. Bywamy paskarzami, spekulantami, szabrownikami — rzadko gospodarzami. Bywamy niedołączkami, wydrwigroszami, cierpiętnikami — rzadko gospodarzami. Oddajemy nasz zapał, pracę, ofiarność — bardzo często. Gospodarujemy — bardzo rzadko.

I tu leży tajemnica naszych błędów i niedociągnięć, obok naszych osiągnięć i sukcesów.

A kraj ten, zniszczony, zdeorganizowany, zanarchizowany wymaga przede wszystkim poprostu — gospodarowania. Wł. M.

Rozpowszechniajcie
Wiadomości Mazurskie

Sprawa Persji probierzem rzeczywistych zdolności O. N. Z.

London, 16.1. (obsł. wł.). Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu ONZ delegat Persji zwrócił uwagę na niepokojące położenie jego kraju i chociaż sprawa Persji nie znajduje się na porządku dziennym ONZ, zastrzeżenie sobie możliwość odwołania się do tej wysokiej instytucji.

Załatwienie sprawy Persji przez

ONZ byłoby kamieniem probierczym rzeczywistych zdolności międzynarodowego ciała.

Wierzy jednak, że kwestia perska zostanie załatwiona bez naruszenia suwerenności i integralności państwa.

Delegat chiński Wellington Kou podniósł wielkie znaczenie Rady powierniczej. Wierząc w skuteczność

pracy ONZ, zaznaczył przy tym, iż nie powinna ona chcieć stać się idealem, lecz winna dążyć do tego, co jest konieczne.

Przedstawiciel dunski dziękował w imieniu małych państw wielkim mocarstwom, ponadto zwrócił uwagę zebranych na niebezpieczeństwo niemieckie.

Delegat Holandii zaznaczył, że wszystkie narody tęsknią do nowych form, lecz winny one być zgodne z dążeniem człowieka.

Europa nie będzie mogła wrócić do porządku i ładu, jeżeli nie potrafi rozwiązać kwestii uchodźców.

Delegat Związku Radzieckiego postawił wniosek, aby Światowa Federacja Związków Zawodowych brała udział w pracach ONZ. Wniosek popierały Ukraina i Francja. Sprawę przekazano odpowiedniej podkomisji.

Zebrań Rady Bezp. odroczone

London, 15.1. (Obsł. wł.). Projektowane inauguracyjne zebranie Rady Bezpieczeństwa zostało na pewien czas odłożone w związku z nieobecnością wicekomisarza Związku Radzieckiego Wyszyńskiego i min. francuskiego Bidault.

Głównym zadaniem Rady jest zorganizowanie obrad sztabów generalnych.

Rada Bezpieczeństwa odbędzie swe inauguracyjne zebranie we czwartek w godzinach południowych.

Italia weźmie udział w obradach

London, 16.1. (obsł. wł.). Prezydium ONZ otrzymało depeszę premiera włoskiego de Gasperi, w której prosi on o dopuszczenie Włoch do udziału w obradach ONZ.

Depesza została przyjęta życzliwie.

Bevin mowi

London, 16.1. (obsł. wł.). W kularach ONZ snują domysły na temat wielkiej mowy, którą wygłosił ma min. Bevin we czwartek.

Casablanka siedziba O.N.Z.? Winston Churchill w Ameryce

London, 16.11. (Obsł. wł.). Były premier angielski Winston Churchill na pokładzie okrętu „Queen Elizabeth” przybył do Ameryki.

Liczenie zebrani korespondenci pism amerykańskich zadali mu szereg pytań. Na pytanie, czy zgodziłby się na wybór siebie w charakterze sekretarza generalnego ONZ, Churchill odpowiedział, że nie wie czy taka możliwość istnieje i że w ogóle nie myślał o tym.

Na pytanie, gdzie zdaniem jego

nałogałoby wybrać stałą siedzibę ONZ, b. premier uważa za najwłaściwsze miejsce Casablankę.

Jeżeli chodzi o bombę atomową, to ujawnienie jej tajemnicy byłoby największym błędem; należałoby przede wszystkim zagwarantować kompletne bezpieczeństwo.

Zdaniem Churchilla Hitler nie żyje.

O Anglikach wyraził się jako o narodzie, który potrafi się przystosować do każdej okoliczności.

Zgoda panuje w Rumunii Wolne i demokratyczne wybory

London, 16.1. (obsł. wł.). Premier rumuński Groza i min. Tataresku w wywiadach prasowych zapowiedzieli

lojalne wykonanie postanowień konferencji moskiewskiej.

Wybory mają być przeprowadzone na zasadach demokratycznych z zachowaniem wolności prasy i uchyleciem cenzury.

Domagają się demobilizacji

London, 16.1. (obsł. wł.). Daily Mail omawia sprawę buntów żołnierzy w wojsku amerykańskim w rozmaitych częściach świata. Żołnierze domagają się rychłej demobilizacji.

Zjawisko to wzbudza w Ameryce zaniepokojenie.

Apel do Żydów

London, 16.1. (Obsł. wł.). Wysoki Komisarz Palestyny Cunningham wezwał Żydów, aby mieli pełne zaufanie i lojalnie współpracowali z Komisją do spraw Palestyny.

Komisja zakończyła swe prace w Waszyngtonie i powróciła do Londynu.

Trudności aprowizacyjne Francji

London, 16.1. (obsł. wł.). Rada Ministrów pod przewodnictwem gen. de Gaulle zajmowała się sprawą aprowizacji Francji.

Postanowiono obniżyć racje żywnościowe w wojsku, natomiast zwiększyć robotnikom.

Pretensje czeskie

London, 16.1. (obsł. wł.). Czechosłowacja stara się o przyznanie jej ziem Raciborskich i Kładzka, znajdujących się pod zarządem polskim.

W nowej służbie

London, 16.1. (obsł. wł.). Pałacnik niemiecki „Prinz Eugen”, który obecnie pływa z załogą amerykańską pod gwiazdą banderą, przybył do portu angielskiego Portsmouth, gdzie ma uzupełniać zapasy paliwa.

W kwestii zasadniczej

Świadczenia rzeczowe przedmiotem obrad

W Olsztynie, w dniu wczorajszym i dzisiaj obraduje Zjazd Wojewódzki kierowników świadczeń rzeczowych.

Na porządku dziennym obrad dołączne sprawozdanie z terenu, dyskusja i referaty zainteresowanych głównych instytucji.

Sprawa świadczeń rzeczowych jest szczególnie ważna w Okręgu Mazurskim, zniszczonym i zubożałym.

Wyniki Zjazdu podamy w następnym numerze. (B)

Aleja 17-go stycznia

Warszawa, 16.1. (obsł. wł.). W związku ze zbliżającą się rocznicą wyzwolenia Warszawy postanowiono przemianować Aleję Świecha, na Aleję 17 stycznia.

Sejm chłopski obraduje

5 kongres Stronnictwa Lud. w Warszawie

W Warszawie rozpoczął swe obrady 5 Kongres Stronnictwa Ludowego. Zagaił obrady Przewodniczący Rady Naczelnej Stronnictwa ob. Janusz, witając przybyłych dostojników państwowych na czele z Prezydentem Bierutem i delegatów, którzy przyjechali z całej Polski.

Następnie zabrał głos Prezydent Bierut, z którego przemówienia przytaczamy szereg wyjątków:

„Jak ułożyłyby się nasze losy, gdyby nie powstały w narodzie odpowiadające siły, które nie tylko wzmocniły naszą walkę z bestialską okupacją, ale nadały walce tej właściwe tory i kierunek, zapewniający zwycięstwo. Jak przedstawiałaby się dzisiejsza nasza rzeczywistość, w jakim położeniu znajdowałby się dziś chłop, robotnik, cały lud pracujący, gdyby do Polski znów powróciła władza obszarników, karteli, sanatorów i całej tej kompanii londyńskiej, która tak żarliwie przygotowała się w ciągu 6-ciu lat do powrotu pod osłoną narzuconej narodowi konstytucji faszystowskiej z 35 roku.

Są tylko dwie drogi: droga samodzielności ludu pracującego, którą można osiągnąć przez zjednoczenie jego sił, jest to droga demokracji, droga wskazana przez Krajową Radę Narodową. I jest druga droga, prowadząca nieuchronnie do faszyzmu — jest to droga wyrzeczenia się samo-

dzielności i inicjatywy przez lud pracujący na rzecz tych, którzy grasowali w naszym życiu politycznym przed powstaniem KR.N., to jest droga oddania steru rządu w kraju warstwowo pasożytniczym: kartelom, obszarnikom, spekulantom i sanatorom różnego typu, strojącym się jak kameleony w różne barwy — i ludowe i socjalistyczne i antysemityczne i rzekomo chrześcijańskie, a najczęściej w NSZ-owe, operujące dziś po lasach z nożem i rewolwerem, posyłające skrytobójcze kule w piersi bojowników HR.N. My nie mamy wątpliwości, że masy ludowe w olbrzymiej większości, zarówno w mieście, jak i na wsi zrozumiały, uznały i poparły program Krajowej Rady Narodowej.

Zjednoczenie wszystkich sił ludowych w mieście i na wsi jest w chwili obecnej najważniejszą, naczelną, najpilniejszą sprawą, decydującą o naszej przyszłości. Historia bowiem postawiła naród polski przed zadaniami, od rozwiązania których zależy nasz byt i rozwój państwowy, nasz poziom gospodarczy i kulturalny, nasza wewnętrzna siła lub słabość, nasze znaczenie międzynarodowe, nasza zależność lub suwerenność. Musimy własnymi środkami, szybko i sprężysto odbudować kraj ze zniszczeń powojennych, uruchomić cały przemysł, nasze porty, żeglugę, koleje, drogi, zasieć pola, zwiększyć ich urodzajność, zasiedlić Ziemię

Odzyskaną, usunąć Niemców, umożliwić szybki powrót do kraju wszystkim naszym rodakom, przyjąć im z pomocą w zagospodarowaniu się, dać możliwość nauki i oświaty wszystkim, którzy jej pragną. Musimy wszystkie te zadania wypełnić w terminach jak najkrótszych przy maksymalnym natężeniu sił.

Premier Osóbka-Morawski w krótkim przemówieniu wita kongres, podkreśla konieczność osiągnięcia stabilizacji politycznej i wyraża przekonanie, że chłop polski będzie nadal „nieść brzemień ciężkiej a pozytywnej pracy dla Państwa, dla budowy silnej i niepodległej Polski Ludowej“.

Marszałek Zymierski na wstępie swego przemówienia oświadcza, że do korpusu oficerskiego, weszło dziś tysiące synów chłopskich, którzy w czasie walk na froncie «zdali egzamin męstwa, patriotyzmu i sztuki dowodzenia».

Porusza Marszałek Zymierski sprawę trudności materialnych i wyraża niezłomną wiarę, że w Polsce nie ma chłopca „któryby odmówił chleba swemu rodzonemu bratu i obrońcy — żołnierzowi polskiemu“.

Następnie zabrał głos wicepremier ob. Gomółka.

«Czuję się w obowiązku — i jako członek Rządu i jako przedstawiciel Polskiej Partii Robotniczej, zwrócić się do was z trybuny waszego Kongresu z gorącym apelem o szersze rozwinięcie wśród mas chłopskich, które reprezentujecie, akcji za zdaniem świadczeń rzeczowych

Do wypełnienia ustalonego planu świadczeń rzeczowych brakuje jeszcze około 600 tysięcy ton zboża. Ilość ta jest potrzebna, by zasieć na wiosnę olbrzymie obszary na ziemiach odzyskanych, by dopomóc repatriantom i osiedlencom na ziemiach odzyskanych, by wyżywić robotników i pracowników, wojsko i aparat państwowy».

Szereg przemówień powitalnych imieniem partii politycznych, instytucji i organizacji społecznych kończy pierwszy dzień obrad kongresu.

REJESTRACJA

przedwojennych książeczek oszczędnościowych

Mimo upływu kilku miesięcy, jeszcze wielu przedwojennych klientów P. K. O. nie zgłosiło do rejestracji posiadanych książeczek oszczędnościowych, rachunków czekowych i polis ubezpieczeniowych P.K.O.

Chcąc zatem umożliwić tym klientom dokonanie zgłoszeń, P.K.O. przedłuża termin przeprowadzanej rejestracji książeczek oszczędnościowych i kont czekowych do dnia 31 marca 1946 r.

Nadmienia się, że rejestracja umów o ubezpieczenie na życie (polis) trwa dalej, aż do odwołania. Wszyscy przedwojenni klienci P.K.O. powinni w swoim interesie zgłosić jak najszybciej swoje pretensje.

Zgłoszenia do rejestracji przyjmują Oddziały P. K. O. w Bydgoszczy, Gdyni, z Ekspozyturą w Gdansk, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie z Ekspozyturą na Pradze oraz we Wrocławiu.

Przegląd prasy

Chłop a świadczenia rzeczowe

Czołowym zagadnieniem gospodarki narodowej jest sprawa świadczeń rzeczowych. Pełne wykonanie planu świadczeń — to istotny wkład do normalizacji naszych gospodarczych i politycznych stosunków.

«Rzeczpospolita» pisze m. in.:

Odpowiedzialność za stan zbiórki świadczeń rzeczowych obarcza nie chłopów, lecz ich przywódców politycznych, obarcza świadome kierownictwo polityczne terenu, obarcza Radę Narodową, partie polityczne i starostów. Jedynym wytłumaczeniem złego stanu zbiórki mogą być tylko klęski elementarne, które dotknęły dany powiat czy gminę już po wyznaczeniu wysokości świadczeń. Wszystkie inne względy są mniej lub więcej zamaskowaną formą walki z planem odbudowy kraju. Walki biernoj lub czynnej, zawsze jednak świadomej swych wstecznych celów. Najbardziej chyba karygodną i najbardziej krótkowzroczą politykę uprawiają ci politycy terenowi i ci starostowie, którzy dla zyskiwania sobie sympatii, dla urobienia sobie terenu przed wyborami nie czynią żadnych wysiłków, żeby akcję świadczeń rzeczowych usprawnić. Trzeba nam jasno spojrzeć na ten sposób postępowania. Trzeba wyraźnie powiedzieć, że tego rodzaju bierność działaczy politycznych i administratorów — ileż wytłumaczeń każdy z nich na poczekaniu znajdzie! — to jest kielbasa przedwyborcza płacona kosztem robotnika i inteligenta, to jest zdobywanie popularności kosztem cudzego zdrowia i cudzych sił żywotnych.

Sanckje w sprawie stanu zbiórki świadczeń rzeczowych nie mogą paść na chłopów. We wsiach, w których działacze polityczni i społeczni spełnili swój obowiązek, gdzie wytłumaczyli chłopu sens gospodarczy i państwowy tej akcji — chłopci swój obowiązek wypełniają. Jest powszechną opinią, że ostre sanckje zastosowane przez naczelne władze stronnictw politycznych wobec swoich terenowych działaczy, stan zbiórki świadczeń rzeczowych zmienić mogą zasadniczo.

Proces biskupa Spletta

Dnia 28 bm. na wokandzie Sędzielnego Sądu Karnego w Gdansk znajduje się sprawa sądowa przeciwko biskupowi Spletowi.

Proces potrwa przypuszczalnie 2-3 dni. W roli oskarżyciela wystąpi prokurator Sądu Najwyższego ob. Henryk Gacki.

Wśród świadków zeznawać będzie cały szereg duchownych, którzy przebywali na Wybrzeżu w okresie sprawowania władzy przez biskupa Spletta, wroga polskości i zaśluznika Hitlera. (PAP)

Wielki tydzień Warszawy

Program uroczystości roczni wyzwolenia

Komitet Organizacyjny obchodu pierwszej rocznicy wyzwolenia Warszawy ustalił następujący program uroczystości:

Dnia 16 bm. w godz. 17 — 18 ulicami Warszawy przeciągnie capstrzyk, z udziałem 5 orkiestr, dwóch kompanii wojska oraz organizacji młodzieżowych.

Dnia 17 bm. o godz. 12-iej odbędzie się nadzwyczajne uroczyste posiedzenie Warszawskiej Rady Narodowej.

Dnia 19-go bm. o godz. 11-iej odbędzie się w Warszawie zlot wojskowych uczestników walk o wyzwolenie stolicy. W zlocie udział biorą przedstawiciele jednostek Wojska Polskiego, Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację, Warszawskiej Rady Narodowej, Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych, organizacji młodzieżowych i zaproszonych gości.

Doniosłe cele ONZ

London, 16.1. (obsł. wł.). Prasa londyńska żywo zajmuje się pracami ONZ.

Posiedzenie Komisji Propagandowej

Biuro Prezydialne Krajowej Rady Narodowej zawiadamia, że posiedzenie poselskiej Komisji Propagandowej odbędzie się w Warszawie w piątek 18 stycznia r. b. o godz. 10-iej rano, w sali posiedzeń komisji, ul. Wiejska 4, budynek posesadecki, 1-sze piętro. (PAP)

O godz. 6-iej Warszawska Rada Narodowa w sali Ratusza wydaje obiad żołnierski dla uczestników zlotu.

O godz. 18-iej odbędzie się w sali Teatru Polskiego uroczysta akademii. Po akademii odbędzie się dla jej uczestników przedstawienie sztuki «Lilla Weneda».

Dnia 20 stycznia o godz. 10-iej odbędzie się uroczyste otwarcie muzeum Wojska Polskiego.

O godz. 11-iej na Placu na Rozdrożu odbędzie się manifestacja, w ramach której wygłoszone zostaną liczne przemówienia.

O godz. 12-iej przewidywany jest przyjazd członków Rządu i najwyższych władz wojskowych, poczym nastąpi dekoracja uczestników zlotu medalami wojskowymi za Warszawę.

Wielką defiladą jednostek Wojska Polskiego i organizacji społecznych i młodzieżowych uroczystości zostaną zakończone.

«The Economist» zauważa, że symboliczna jest data otwarcia sesji ONZ w Londynie, ponieważ dokładnie przypada w 26 lat od dnia pierwszego posiedzenia Ligi Narodów.

«Spectator» twierdzi, iż Anglia uważa za najważniejszy cel swej polityki uczynić z ONZ organ rzeczywistej regulacji życia świata.

«New Statesman» podnosi znaczenie wniosku angielskiego o uczynienie z UNRRA'y stałego organu pomocy dla zubożałej Europy.

D Z I E Ń
OLSZTYNA

O kredyty dla Warmiaków i Mazurów

Dogodne warunki — odpowiednie sumy

Po paczki UNRRA

Wczoraj wyjechała do Gdyni specjalna delegacja Woj. Wydz. Apropozycji i Handlu w celu przyjęcia paczek UNRRA, przydzielonych na okręg Mazurski.

Nasilenie akcji osiedlenczej

Notujemy ostatnio — jak nas informuje P.U.R. — pewne ożywienie akcji osiedlenczej. Wyraża to się przybyciem do Okręgu Mazurskiego liczących transportów repatriantów. (B)

P. K. P. dba o pracowników

Kolejarze stosunkowo najwcześniej przyjechali do Olsztyna, aby objąć swe placówki i najlepsze mieszkania. Dzielnica najliczniej zamieszkała przez kolejarzy jest dzielnica od Ratusza za torem, t. zw. Muzyków. Dyrekcja Kolei, w której pracuje znaczna ilość osób zamieszkałych w dzielnicy Muzyków — mieści się przy zbiegu ul. Sienkiewicza i Kościuszki.

Dyrekcja chce ułatwić swoim pracownikom przybycie punktualne do biura — uruchomiła stałą komunikację jednostronną.

Samochody ciężarowe odchodzą codziennie o godz. 7.30 i 7.50 z punktu u zbiegu ul. PPR i Narutowicza i drugi z ul. Emilii Plater. (B)

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 18.30 premiera komedii w 5 aktach Bernarda Shaw'a p.t. „Pigmalion”.

Kino „Polonia”

Film produkcji radzieckiej p. t. „Szalony Lotnik”. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Kino „Mazur”

Film radziecki p.t. „Cztery serca”. Początek seansów o godz. 15, 17 i 19.

Sprawa uzyskania odpowiednich sum pieniężnych na kredyty dla ludności woj. Mazurskiego — jest bardzo ważnym zagadnieniem w dziele zagospodarowania tych ziem. Faktem jest, że nawet drobna stosunkowo suma pieniężna, jaką wyznacza się osadnikowi, stanowi w jego budżecie pewne odciążenie.

Panstw. Bank Rolny w Olsztynie — jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia — otrzymał dwa milj. zł. na pożyczki dla ludności Warmińsko-Mazurskiej, która dotychczas nie mogła korzystać z żadnych kredytów.

Gdy zważymy na to, że 58 tysięcy ludności miejscowej jest ekonomicznie wyniszczona i zaczyna zagospodarowywanie od podstaw, suma 2 milj. zł. wydaje się znikomą. Według innych obliczeń, dla zaspokojenia minimum egzystencji Warmiaków i Mazurów potrzebna jest kwota 400 milj. zł.

Uzyskane 2 milj. zł. będą rozprowadzone za pośrednictwem Banku Ludowego w Olsztynie i P. B. R. przy oprocentowaniu 4 proc. w stosunku rocznym. I tu widzimy różnicę między oprocentowaniem kredytów osadniczych, które wynosiło 2 proc., a oprocentowaniem kredytów Warmiaków, które jest 2 razy wyższe. Stało się tak ponieważ sumy pieniężne na te pożyczki uzyskano nie z funduszy skarbowych, lecz z funduszy Banku. Bank zaś, który ma te pieniądze sam w oprocentowaniu wyższym od 2 proc. nie może ich oddać taniej, jak na 4 proc. w stosunku rocznym. Warunki otrzymywania kredytów przez Warmiaków — wobec rozprowadzenia dotychczas 16½ milj. zł. na pożyczki z lokat skarbowych, a więc na 2 proc., dla osadników — są niewątpliwie krzywdzące. Czy nie można byłoby uzyskać te kredyty z funduszy skarbowych i nie obciążać wysokim procentem, podobności jak osiedleńców, zniszczonych Warmiaków?

Sądzymy, że przy wspólnym wysiłku czynników zainteresowanych będzie można przeprowadzić wśród ludności miejscowej akcję kredytową na dogodniejszych dla tej ostatniej

warunkach i w większych rozmiarach niż dotychczas.

Drugim osiągnięciem miejscowego oddziału P.B.R. jest uzyskanie zwrotu pół milj. zł. z cofniętych niedawno 2 milj. zł. jako sum na pożyczki hodowlane. Wobec małego począt-

kowo zainteresowania kredytami hodowlanymi Centrala cofnęła wyłożone na ten cel pieniądze. Ostatnio ilość zgłoszeń wzrosła i obecnie P. B. R. w Olsztynie dysponuje pół milj. zł. na pożyczki dla gospodarstw prowadzących hodowlę. (B)

Wody nam nie zabraknie

Remonty, remonty...

Od pewnego czasu mieszkańcy Olsztyna zaniepokojeni są zbyt częstym brakiem wody w kranach.

Informowaliśmy w jednym z poprzednich numerów, że praca wodociągów zależy od dostawy energii elektrycznej. Ponieważ przerw w dostawie tej energii teraz nie obserwuje się, przeto dziwnym wydaje się ciągle brak wody w kranach.

Po wyjaśnieniu udajemy się do kierownika Wodociągów Miejskich inż. J. Kuehnel'a.

Jak wynika z jego informacji, przerwy w dostarczaniu wody są chwilowe i spowodowane tym, że przeprowadza się obecnie prace oczyszczające w studzienkach zbiorowych. Studzienek tych, z których doprowadza się wodę do ogólnego zbiornika jest 16 — położonych nad jeziorem Krzywym.

Studzienki te podzielone są na dwie grupy odpowiadające dwóm niezależ-

nym wodociągom, które doprowadzają wodę do sieci miejskiej.

W chwili przeprowadzania prac remontersko-oczyszczających jednej z grup studzienek — dany wodociąg jest nieczynny.

Tym należy tłumaczyć dłuższy często brak wody w kranach w poszczególnych dzielnicach miasta.

Prace rozpoczęto dnia 10 bm. i mają one być zakończone na 20 bm. Od tej chwili nie przewiduje się żadnych przerw w dostarczaniu wody.

Wobec nowych mrozów kierownictwo Wodociągów Miejskich przypomina o zaopatrywaniu zimowym rur wodociągowych. Te zabezpieczające przed mrozem prace winny być przeprowadzone indywidualnie, przez zainteresowanych, na poszczególnych posesjach. Uniknie się w ten sposób pęknięcia rur i nowych przerw w dostarczaniu wody do kranów. (B)

Zagadnienia osiedlencze

przejmują Woj. Rada Narodowa

W dniu 11 bm., odbyło się ostatnie posiedzenie woj. Komitetu Osiedlenczego. Przewodniczył wojewoda dr. Robel. Na porządku dziennym było przeprowadzenie dyskusji nad sprawozdaniem Woj. Wydz. Osiedl. za m-c grudzień ub. r.

„Wiadomości Mazurskie”

sa Twoim przyjacielem i doradcą — współpracuj z nimi, nadsyłając informacje, uwagi i spostrzeżenia

Na zakończenie zabrał głos prezes W. R. N. ob. L. Dura, dotychczasowy naczelnik Woj. Wydz. Osiedlenczego, który w krótkich słowach zobrazował działalność Woj. Komitetu Osiedlenczego.

Stwierdził, że Komitet, w którym reprezentowane były partie polityczne i wszystkie najważniejsze instytucje państwowe i samorządowe, spełniał dotychczas rolę W. R. N.

Obecnie cały szereg spraw przejdzie na forum Rady Narodowej, która, mając egzekutywę, czego nie miał Komitet, podejmie akcję celem rozwiązania wielu istotnych zagadnień osiedlenczych w okręgu Mazurskim. Mówca podziękował wszystkim przedstawicielom partij politycznych i instytucji za współpracę i wyraził nadzieję na dalsze jej kontynuowanie w powołanej przez ob. wojewodę komisji osiedlenczej, która razem z W. R. N. prowadzić będzie dalej trudne prace Komitetu Osiedlenczego. (B)

Dr. Rudzinski w Olsztynie

W dniu 14 bm. przybył do Olsztyna Naczelny Nadzwyczajny Komisarz do walki z epidemiami dr. med. Rudzinski.

Dr. Rudzinski weźmie udział w przeprowadzeniu Kursu Epidemiologicznego dla lekarzy okręgu Mazurskiego, odbędzie konferencje z ob. wojewodą oraz przedstawicielami społeczeństwa okręgu Mazurskiego.

Złoz należna ofiare
na Pomoc Zimowa

Trzy uroczystości w jednym dniu

Pozyteczna inicjatywa komitetu rodzicielskiego

Reszel, w styczniu.

W miasteczku Reszel odbyło się poświęcenie Domu Dziecka. Budynek Domu Dziecka, będący w zupełnie dobrym stanie, został przydzielony przez Zarząd Miejski. Znajdą tu pomieszczenie sieroty, którym powołana do życia instytucja zastąpi straconych rodziców.

Wszystkie prace przygotowawcze do szybkiego uruchomienia Domu są w toku.

Poświęcenie Domu Dziecka nastąpiło jednocześnie z gwiazdką i choinką dla dzieci szkolnych. Poza paczkami przygotowano dzieciom przyjęcie, składające się z porcji bigosu i białej kawy z ciastem.

Tego samego dnia odbyła się również piękna uroczystość objęcia poświęcenia kościoła gimnazjalnego, tzw. Collegium.

Jest to dawniejszy kościół poaugustiański z XIV wieku. W dwa wieki później kościół całkowicie spłonął i około roku 1565 był odbudowany.

Po kasacji kościołów zakonnych został zamknięty. Obecnie po poświęceniu przez dziekana ks. Buzka kościół oddano do użytku młodzieży szkolnej.

Jest to kościół jednonawowy w stanie zupełnie dobrym. Organy jednak zostały zniszczone i wymagają gruntownego remontu.

Wszystkie trzy uroczystości, które odbyły się jednego dnia, są zasługą miejscowego Komitetu Rodzicielskiego miejscowej szkoły, któremu przewodniczy kierownik szkoły, ob. Dzierżanowski. M. K.

W walce z epidemiami

Otwarcie kursu dla lekarzy okręgu

Staraniem Nadzwyczajnego Komisarjatu do Walki z Epidemiami w Okręgu Mazurskim rozpoczął się w Olsztynie w dniu 13 bm. kurs epidemiologiczny dla lekarzy okręgu Mazurskiego.

Kierownictwo naukowe kursu spoczywa w rękach ezolowych epidemio-

logów polskich, którzy zapoznają słuchaczy z najnowszymi osiągnięciami nauki w walce z chorobami zakaźnymi.

Kurs ten jest nowym, poważnym osiągnięciem Nadzwyczajnego Komisarjatu do walki o zdrowie wyniszczonego okręgu Warmii i Mazurów.

Bedziemy mieli paczki UNRRA

Powrot delegacji Wojew. Wydz. Apropiz. i Handlu

Z Warszawy powróciła już delegacja Wojew. Wydz. Apropizacji i Handlu.

Jak się dowiadujemy, na woj. Mazurskie zostało przydzielone 90 tys. paczek, t.zw. „świętecznych”, UNRRA. Pierwszy transport, w ilości około 30 tysięcy paczek, już jedzie. Jak wiemy, każda taka paczka waży 5 kg i zawiera wiele cennych artykułów żywnościowych.

Poza paczkami delegacja uzyskała dla Okręgu przydział 25 ton mleka w proszku, które w myśl instrukcji będzie rozdzielone sierotom, domom starców, szpitalom i dzieciom

PRZETARG. Urząd Pełnomocnika Rządu R. P. na Okręg Mazurski Wydział Odbudowy ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót remontowych i porządkowych gmachu b. Szkoły Kopernika ul. Sienkiewicza róg 3-go Maja w Olsztynie.

Termin składania ofert do dnia 22 stycznia 1946 r. do godz. 10 w Wydziale Odbudowy pok. j nr. 54 i tamże do nabycia za opłatą podkładki ofertowej. Otwarcie ofert dnia 22 stycznia 1946 r. godz. 11. Szczegółowe warunki o przetargu wywieszone na tablicach ogłoszeń Wydziału Odbudowy, Starostwa Powiatowego i Zarządu Miasta w Olsztynie. (78)

PRZETARG. Dyrekcja Lasów Państwowych Okręgu Mazurskiego w Olsztynie wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego praw rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlądowych tut. Okręgu.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: Przetarg na jezioro..... (nazwa), składać należy w Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie, Aleja Wojska Polskiego 13, każdego 10 i 20 dnia miesiąca, do godz. 12-iej, po czym nastąpi ich otwarcie o godz. 12.30 w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

Dokładnych informacji udziela Biuro Ub. G. w Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. 3-7

Stosownie do zarządzenia Rady Ministrów (Dziennik Świadczeń Rzeczowych Nr. 24 z dn. 28. 11. 45 r. pozycja 73) żelastwo, żelastwo użytkowe, złom metalu, znajdujące się w posiadaniu przedsiębiorstw państwowych, lub pozostających pod zarządem państwowym, jak również osób prawnych i fizycznych w Województwie Mazurskim, muszą być zgłoszone i zaoferowane do dnia 1-go lutego 1946 roku pod rygorem konfiskaty do

OKRĘGOWEJ ZBIORNICZY ZŁOMU I ODPADKÓW NA OKRĘG MAZURSKI W OLSZTYNIE
ul. Golebia 1.

Materiały w. w. powstałe po dn. 1 lutego 1946 r. należy zgłaszać do dnia 15-go każdego miesiąca. (63-2)

do lat 12. W Gdyni są pewne ilości oleju. Delegacja zabiegała o przydział tego artykułu i spodziewa się pozytywnego wyniku swych starań.

Najważniejszą jednak sprawą, którą delegacja załatwiła pomyślnie, jest uzyskanie przyrzeczenia zaopatrzenia

Czy wiecie, że...

Satyra ludowa była broniona Mazura i Warmiaka

W czasie plebiscytu na Warmii i Mazurach w 1920 roku Niemcy, chcąc zjednać sobie polską ludność, zmieniły politykę gnębienia jej na politykę kokietowania.

Ale Warmiak i Mazur to twarde dusze. W różnego rodzaju satyrycznych wierszach, które przeważnie krążyły w setkach ręcznych dopisów.

SLUCHAMY RADIA

Warszawa I na fali 395,8 m

Czwartek 17.1.1946
7,00 - 7,05 Hymn i sygnał czasu
7,05 - 7,20 dziennik poranny
7,20 - 7,25 program na dzień bieżący
7,25 - 8,30 muzyka lekka z p. t. 8,30 - 1,58 przerwa
12,00 - 12,05 sygnał czasu
12,03 - 12,20 artykuł „Na Ziemiach Odzyskanych”
12,20 - 12,40 muzyka
12,40 - 12,50 z życia narodów słowiańskich
12,50 - 13,00 sport
13,00 - 13,15 audycja szkolna
13,15 - 14,00 koncert dla szkół
14,00 - 14,30 dziennik południowy
14,30 - 14,40 informacje
14,40 - 14,55 audycja dla polskich Sił Zbrojnych za granicą
14,55 - 15,10 wiadomości gospodarcze
15,10 - 15,25 skrzynka P.C.K.
15,25 - 16,00 przerwa
16,00 - 16,15 audycja dla dzieci p. t. „Czy wiecie, że?”
16,15 - 16,40 muzyka
16,40 - 16,55 audycja dla młodzieży
16,55 - 17,10 z dziejów barbarzyństwa
17,10 - 17,55 muzyka
17,55 - 18,10 audycja wojskowa słowno-muzyczna
18,10 - 18,30 audycja literacka
18,30 - 19,00 nauka przed mikrofonem
19,00 - 19,30 muzyka rozrywkowa
19,30 - 20,00 dziennik wieczorny
20,00 - 21,00 audycja słowno-muzyczna
21,00 - 21,30 audycja dla Polaków za granicą
21,30 - 22,00 skrzynka poszukiwania rodzin za granicą
22,00 - 22,30 muzyka lekka
22,30 - 22,55 ostatnie wiadomości
22,55 - 23,00 program na dzień następny
23,00 - 23,45 muzyka rozrywkowa
23,45 - 24,00 skrzynka poszukiwań
24,00 zakończenie programu.

Sport w skrócie

Wielokrotny mistrz Polski w kategorii lekkiej Stanisław Wozniakiewicz powrócił na stałe z Anglii do Polski i przebywa w Łodzi. Popularny bokser odbył w Zakopanem zaprawę narciarską, a obecnie rozpoczął treningi pięściarskie.

ludności warmijsko-mazurskiej, w artykuły żywnościowe oraz artykuły pierwszej potrzeby. Sprawa ta była przedmiotem ustawicznych zabiegów ze strony Woj. Wydz. Apropizacji i Handlu i znalazła wreszcie konkretne rozwiązanie. (B).

dawano Niemcom ostrą odprawę.

Oto fragment jednej z takich satyrek, napisanej przez Gottlieba spod Szczytna:

Dawniej wyśta wasze pyski nadzierali,
A nama Mazurom „Maul halter“ kazali.
Dziś się wszystko przewalilo —
Wasze pyski wam stulilo.

Dziś, gdy „Dojezland“ już się rozlatuje,
To się nama Michel Prusak przyliżuje.
Mówi: bądźta Prusakami.
Bo nie możemy płacić sami.

Stulta wasze gęby, sami się ratujta,
I naju tymczasem w buksy pocalujta.
My się waju już nie boim,
Bo za Polskę wszyscy stoim.

Niestety lud Warmii i Mazurów musiał przetrwać jeszcze 25 lat niewoli niemieckiej, aby dopiero dziś wrócić do swej ukochanej Macierzy Polskiej, ale tym razem już na wieki. (ig)

Konto czekowe zapewnia bezpieczeństwo i tajemnicę wkładów, ułatwia wzajemne rozrachunki.

P.K.O.

W hołdzie wielkiemu artyście Obchod jubileuszu L. Solskiego

W Krakowie rozpoczęły się uroczystości jubileuszowe Ludwika Solskiego-Sosnowskiego.

Hołd składał nie tylko Kraków, który ma zaszczyt gościć w swych murach Ludwika Solskiego, ale cała Polska. Z ramienia Krajowej Rady Narodowej przybył do Krakowa wiceprezydent KRN, Stanisław Szwalbe. Z ramienia Rządu Jedności Narodowej i Ministerstwa Kultury i Sztuki — podsekretarz stanu — Leon Kruczkowski.

W wypełnionej po brzegi sali Teatru im. Juliusza Słowackiego, o godz. 18-iej rozpoczęło się uroczyste przedstawienie „Grubych ryb“ Michała Bałuckiego, w których rolę Ciaputkiewicza kreował niezrównany Solski.

Po zakończeniu przedstawienia na scenie zebrali się przedstawiciele władz, wojska, organizacji, urzędów, społeczeństwa itp.

Wiceprezydent KRN Stanisław Szwalbe, wręczył Jubilatowi w imie-

Migawki

Listy

Stają się popularną figurką. Nawet pewien dość znany właściciel jednego z lokali gastronomicznych zaczął mi się kłaniać. Są jednak i tacy, którzy z niezrozumiałych powodów ustępują mi z drogi.

O popularności, by nie być górnym, świadczą listy, z których przytaczam kilka.

„Sympatyczny Dziku, skąd wiesz że jestem dobrze zbudowana i nazwam się Hala? Ja również strasznie lubię sportowców“.
Blondynka

„Nieprawdą jest, jakoby żołnierze zdemobilizowany ganiał po urzędach i instytucjach; natomiast prawdą jest że urzędy i instytucje nie uganiają się za zdemobilizowanym“.

Podpis nieczytelny

„Konieczność proszę napisać mi listy, w których napisz mi o tym, jak mojej teściowej zabolął ząb, a dentysta wyrwał go przez pomyłkę dwa zdrowe zęby. Chciałem zbierać na kupno bomby atomowej. Serdecznie współczuję“.

F. Bidak

„W imieniu szabrowników protestuję przeciwko szarganiu naszej opinii w pańskich nędznych felietonach. Uchwalamy nie udzielać państwu dalszego rabatu na towarach dostarczonych przez nasze placówki.“

Odor-Bienowicz

„Jestem stary, bo mam już 70 lat, ale ze śmiechu to tchu nie mogę złapać, gdy łodczytuje, co pon pisze w sercu. Terozki żyć noma żyć“.

Warmiak

„Nie odezwał się jedynie zegar wieży ratuszowej. Ciężawe, co mi dolega.“

Dzik

OGŁOSZENIA DROBNE

PRACOWNIA CZAPEK mundurowych i cywilnych „POLCZAP“ ul. Stalina 24 m. 3 — Antoni Michalski. **OSTRZEŻENIE** — Chalupa, dwa podszycia się pod firmą „POLCZAP“ będzie karane sądownie. (76)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Spółem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. (Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.)